

Dunkehuset

Ved Dronningholm slotsruin, Auderød

Forord

Ved "Larsenske" klantræf faldt samtalen ofte på "de gamle". Historierne skulle genopfriskes, og min morfar: Lars Svend Larsen var en god fortæller. Han kunne huske langt tilbage i tid, så hans barndoms minder blev levende, for os, der fik lov til at lytte til hans historier.

Senere, efter jeg blev voksen, har Svend skrevet sine erindringer ned. Han har beskrevet egnen omkring Auderød, Kregme og Ølsted, fortalt om familien og de steder de opholdt sig.

Der findes også få billeder af de gamle og nogle få dokumenter, så på et tidspunkt fik jeg lyst til at forske i slægten og binde de mange tråde sammen.

Ingerlise, min tante, har haft samme idé, og vi har gennem årene delt viden, når vi har haft held til at finde nye oplysninger.

I første omgang handlede det om at finde aner, men til slægtsforskning hører også at finde ejendomsoplysninger på de huse, der har tilhørt familien.

Her har huset ved Arresøs bred altid haft en særlig plads i historien, fordi det står der endnu, og fordi flere generationer i vores familie, har boet der.

Det er svært at stykke sammen, svært at læse de gamle skrifter, og svært at få de ting man finder frem til bekræftet. Man må lede i kirkebøger, folketællinger, skødeprotokoller og matrikelkort, og stykke et billede sammen.

Hvor Svend delte minder, finder Ingerlise og jeg faktuelle oplysninger i arkiverne. Vi har en aftale om, at oplysninger helst skal fremgå af minimum to kilder, for at vi kan stole på deres rigtighed.

Langsomt stykkes et billedet sammen, og til sidst føler man sig sikker nok til at kunne drage nogle konklusioner.

På de følgende sider, kan man følge med i min søgen efter oplysninger, og forsøget på at få bekræftet disse.

Det er en "nørdet" hobby, men sjovt når det falder på plads.

Anne Claudia Moore

Lars Svend Larsen.

Svend, som han blev kaldt, var min morfar, født i Kregme den 12. august 1906, ses her stående i midten. Han var ældste søn af Maren Elise Marie Rasmussen og Karl Larsen. Det er Karls barndomshjem, denne historie handler om. Svends søskende hed Agnes Petrine Viola Larsen tv, Karl Ove Larsen th og Marius Ingemann Larsen, der står i midten mellem mor og far.

Det Lars Svend Larsen huskede:

”Det hus (Dunkehuset), min bedstefar boede i, ligger overfor Dronningholm lige ud til Arresø, endda så tæt, at der kun er en lille sti mellem søen og gavlen på huset. Det indeholdt to lejligheder, men kun ét køkken. Der var kun bryggers til den ene lejlighed midt i huset, og kun én stue samt et værksted.”

Min morfar, Svends bedstefar hed Lars Peter Larsen med tilnavnet Dunke. Som de fleste unge dengang, tjente han på gårdene i sine unge år. Han var også arbejdsmand, men størstedelen af sit arbejdsliv, var han krudtværksarbejder i Frederiksværk.

Her ses han stående til venstre på billedet. Ved hans side står hans kone, Stine (som børnebørnene kaldte Bedstestine). Fire af parrets børn er også med på billedet. (Lars Peter Dunke fik 14 børn, 10 af dem med Stine).

I husets anden lejlighed boede Lars Peter Dunkes forældre: Svend Larsen og Ane Madsen. Svend Larsen var træskomand. Til huset hørte også en sti til en gris, og der var plads til hønsehold.

Det er
 Far og Mor med Laura på armene
 Marius og Marie -
 Mesteparten -
 Svend Larsen og Ane
 med fem børn
 ved det gamle Hus i Dunke

Karl Larsen har skrevet denne lille kommentar til billedet.

Laurids er født, 1893, Marius er født 1891, Marie er født 1889 og Jens Svendsen (II) blev født 1887. Laura er født i 1898.

(Ud fra viden om familiens børn, er billedet taget ca. 1894, eller 1899, hvis det er Laura - ikke Laurits på Marens arm).

Jagten på fakta går ind.

Folketælling:

Jeg ville gerne søge flere oplysninger om Dunkehuset. Hvor gammelt var det? Hvem byggede det? osv. men uden en adresse kommer man ikke langt.

I min søgen i folketællinger efter oplysninger, har jeg set, at man i tidens løb, har indhentet forskellige oplysninger.

I 1901, er matrikel nummer angivet, så her finder jeg den første information:

le enfamilieshus (parcelhus) (Anvendelseskode: 120)

: 4b

sår: 1857

er med køkken: 1

Landsejerlavsnavn: AJDERØD BY, KREGME

Antal etager u. kælder og tagetage: 1

ens materiale: Mursten (tegl, kalksten, cementsten)

ngsmateriale: Stråtag

gningens materialer: Oplyst af ejer (eller dennes repræsentant)

Indplan	m2 Areal i hele bygningen	m2 Arealanvendelse	m2
areal	93 Samlet bygningsareal	93 Samlet boligareal	143
idsrum i terrænniveau	0 heraf udvendig efterisolering	0 heraf lovlig beboelse i kælder	0
voet garage	0 Kælderareal	0 Samlet erhvervsareal	0

vurdering ⓘ	1.800.000 kr
ftter	1.292 kr./md.
e	Villa
g	143 m²
lder	
nd	423 m²
relser	6
...	1857

Dunkehuset August 2017.

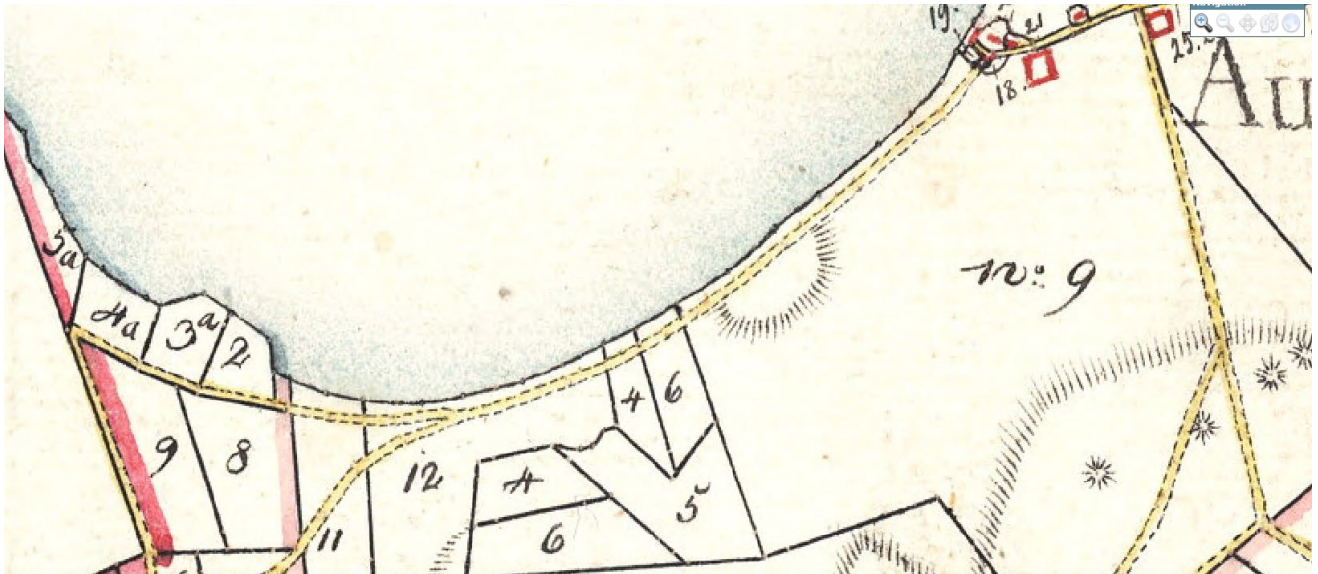

Historiske matrikelkort

Der findes flere historiske kort, som er tilgængelige via internettet. Generelt er de ældste matrikelkort, der viser matriklerne, som vi også kender dem i dag, fra begyndelsen af 1800'erne.

Det er på den måde muligt at følge udviklingen. Når matrikel 4 opdeles, vil hovedparten efterfølgende benævnes 4a, og de udstykkede dele vil hedde 4b, 4c osv. Herunder ses to kort.

Dunkehuset der har matrikelnummer 4b er helt tydeligt skilt fra matrikel 4.

Det ældste matrikelkort fra Kregme sogn er tegnet i 1809. På det tidspunkt skrev man jordejerens navn på kortet. Det ses her at Matrikel 4 ejes af Niels Jensen.

Matrikelkort gyldig fra 1809

Matrikel 4's ejere kort - ifølge folketællinger Frederiksborg amt, Strø herred, Kregme sogn, Auderød by

FT-1801: Niels Jensen født 1768, bonde og gårdmand – gift med Margrethe Hansdatter.

FT-1834: Søn af Niels: Hans Nielsen født 1794, gårdmand – gift med Petronille Nielsdatter.

FT-1860: Sønnesøn: Hans Hansen født 1826, gårdmand gift med Kirsten Margrethe Olsdatter / Olsen

FT-1880: Enke: Kirsten Margrethe Olsdatter / Olsen, gårdejer

Tingbøger i Rigsarkivet

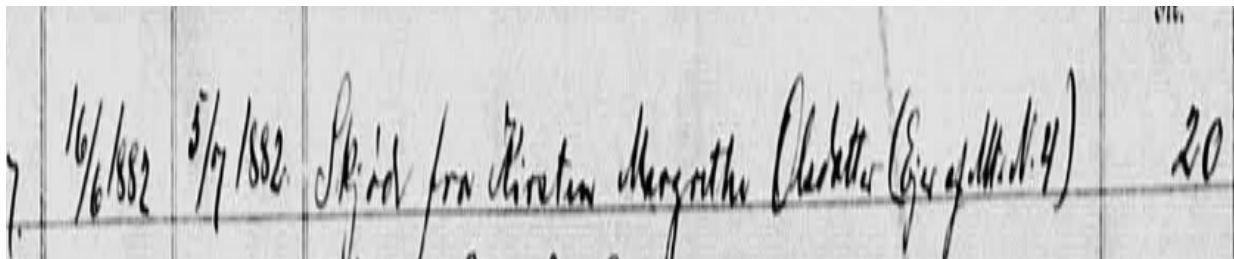

På rigsarkivet, via "arkivalier online, Matrikel 4:

№.	Folio.	udg.	indg.	Dokumentene.	enjavcum.
1	7/8	2/6 1855	5/12 1855	Skjøde fra Statskassen til Hans Nielsen	5102 29
2	577	3/11 1856	22/7 1857	Skjøde af Huset for H. Nielsens arvinger	8700 -
3	578	15/7 1857	22/7 1857	Skjøde fra arvinger til Medborgerne Hans Hansen	77 Skj.
4	502	2/1 1874	2/6 1876	Skjøde af Huset for H. Hansens Enke Kirsten Margrethe Olsdatter	
5	764	1/6 1882	5/7 1882	Skjøde fra Kirsten Margrethe Olsdatter til Jens Jørgen Christensen	40000 --
6	1771	18/6 1918	19/6 1918	Skjøde fra J. J. Christensen til Jørgen L. Jørgen	85000 --
7	183	16/12 1918	8/11 1919	Skjøde fra J. Jørgen til Jørgen Christensen	120000 --
8	1172	1/11 19	18/11 19	Skjøde af Huset for	
9	1206	2/4 26	5/10 26	Reckulæsbuiling for H. Jørgen Carl Olesen	
				Skjøde af Huset til Jørgen Christensen	85000 100

- 1855: Hans Nielsen får skøde fra statskassen
- 1856: Skødet overgår til Hans Nielsens arvinger
- 1857: Skødet går fra arvinger til Hans Hansen
- 1874: Skødet til H. Hansens enke Kirsten Margrethe Olsdatter
- 1882: Kirsten Margrethe Olsdatter sælger til Jens Jørgen Christensen

På rigsarkivet, via "arkivalier online, Matrikel 4b:

1	L. 513	18/2 1855	1/3 1855	Skjøde af Huset for H. Nielsens arvinger	250	Skjødet 12/17.30.
2	L. 560	3/6 1855	1/6 1855	Skjøde fra H. P. Larsen til Statskassen for Frederiksberg	250	Skjødet 12/17.30.
3	L. 611	3/6 1855	9/9 1855	Skjøde af Huset for H. Nielsens arvinger	100	Skjødet 12/17.30.
1.	16/26	4/7.30	12/7.30	Skjøde fra Lars P. Larsen til Frøen		

Dunkehuset var ejet af Hans Hansen og Kirsten Margrethe Olsen frem til 1882, hvor Svend Larsen overtager. Det stemmer med tidspunktet hvor Lars Peter Dunke Larsen flytter ind i den anden lejlighed i huset.

Sammenfatning.

Min morfar, Lars Svend Larsen, der var født i 1906, har ofte fortalt om det han huskede om sin farfar og dennes hjem, på bredden af Arresø.

Via folketællinger, kirkebøger osv. er der mulighed for at finde personlige oplysninger om fødselsdage og døds dato på familiens medlemmer.

Men det er også muligt at finde mere nøjagtig data om det hus, der blev beboet af vores familie fra 1857, hvor Ane Madsen og Svend Larsen stiftede hjem i husets ene lejlighed, og frem til deres søn Lars Peter Larsen døde i januar 1944.

Når alle oplysninger stilles sammen fås et noget mere komplet billede af familiens historie, og man kan gætte lidt mere kvalificeret på de sammenhænge, der ikke helt kan bevises:

Dunkehuset ligger på
Auderødvej 27
3300 Frederiksværk
Matrikel 4b

På matrikel 4 ved Auderød, boede Niels Jensen, der var bonde og gårdejer. Gården gik i arv, først til sønnen Hans Nielsen, og siden til sønnesønnen Hans Hansen.

På et tidspunkt, blev det besluttet at bygge et hus på den del af matriklen, der lå helt ned til Arresø, og som lå adskilt fra resten af jorden af landevejen til Auderød. Matriklen får nummer 4b. Det sker i 1856-1857, samtidig med at Hans Hansen overtager gården. Man kan forestille sig, at der har været brug for en aftægtsbolig, eller et hjem til et familiemedlem i den forbindelse.

Huset fik to lejligheder, og i den anden ende flyttede vores aner; træskomand Svend Larsen og hustru Ane Madsen ind.

Ane Madsen havde inden sit ægteskab været tjenestepige på gården (FT-1850). Der har været tætte forbindelser mellem de to familier. Hans Hansen og Kirsten Olsdatter er nævnt som faddere til Ane og Svends børn: Jakob og Lars Peter, og Lars Peter Larsen tjente også på gården, matrikel 4a, som sin mor, blot en generation senere, hvilket fremgår af FT-1880. Da er Hans Hansen død, og gården køres videre af hans enke Kirsten Margrethe Olsdatter.

Kirsten Margrethe Olsdatter sælger både sin gård og Dunkehuset ved Arresø i 1882.

Ane og Svend køber hele huset, og de bliver boende i den ene ende. Deres Søn Lars Peter Larsen flytter ind i husets anden ende.

Lars Peter Larsen var blevet far til Karl Larsen (min olderfar), han blev ikke gift med Karls mor, men tog Karl til sig, det må formodes at han reelt blev passet af sin farmor Ane, og der søges da også hjælp til et plejebarn i sognets kasse af farfar Svend Larsen. Se bilag.

I 1885 går husets skøde fra den gamle træskomand til Lars Peter Larsen. Det falder sammen med at Lars Peter Larsen gifter sig med Maria Kirstine Jensen. Han får arbejde på krudtværket. Karl bor nu hos dem og de får yderligere 10 børn sammen.

Træskomanden Svend Larsen dør i 1904 og Ane Madsen dør i 1908.

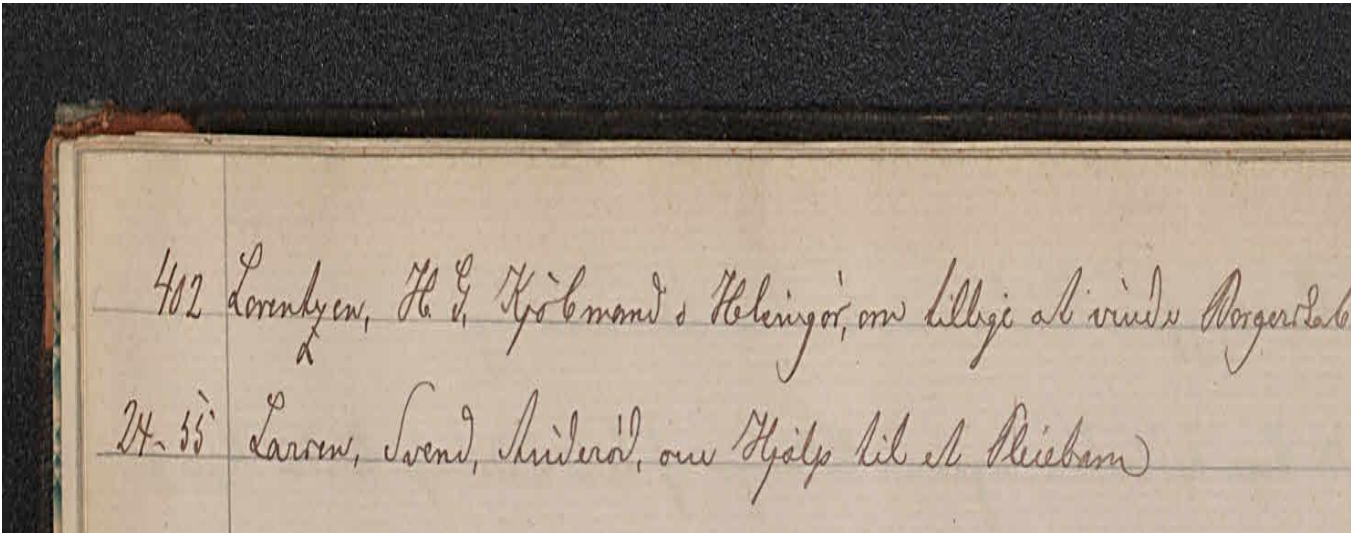
Stine dør i 1913, og Lars Peter Larsen gifter sig hurtigt igen, nu med enken Maren Kirstine Olsen, der blev kaldt "Marsk Stig" af stedbørn og børnebørn. De får endnu 3 børn. Se Bilag

En overgang bor "Marsk Stigs" datter: Line Karoline Karla Olsen, hos familien med sin søn Harald Peter Olsen.

Lars Peter Larsen dør den 9. april 1944.

Ansøgning til plejebarn 1882

Frederiksborg journalregister

Karl Larsen, der er født uden for ægteskab, kommer i pleje hos sin egne bedsteforældre på fars side.

Salgsannonce ca. 1980 – 1990

Frederiksværk Stråtækt idyl ved Arresøen

Stråtækt bondehus i 2 plan på ialt 143 m² samt 22 m² udhus enestående beliggende direkte til Arresø og grund grænsende lige op til Dronningholms slotsruin. Grundarealet er på 7.501 m², hvoraf hovedparten ligger som naturgrund med træbevoksning. Ejendommen er opført i 1857 og fremtræder i moderniseret stand, idet den gamle stil er bibeholdt.

Ejendommen opvarmes med henholdsvis oliefyr eller brændefyr.

Pris kr. 1.125.000

Udbetaling kr. 103.843

Mdl. brutto/netto kr. 12.261/8.334

EDC 7624

EJENDOMSMÆGLERFIRMAET

KJÆR & GRØNDAL

Tlf. 02 31 02 02

Jernbanegade 39 - Fr.sund

På dette tidspunkt, er husets loftrum blevet lagt til husets areal.

Hvis vi antager at det har øget husets samlede areal med 25%, og hvis vi anslår at det gamle værksted var på minimum 7 m². Så har lejlighederne været på 45 – 50 m². Den ene større end den anden, da der kun var et bryggers. Mon ikke værkstedet lå i tilbygningen?